

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

ביצה דף לט

עניין: רש"י – מים שעלו בכדו הן המבוררין מן השמים לחלקו

מסילת ישרים פרק כ"א

אָמְנָם מה שיוכל לשמור את האדם ולהצילו מן המפסידים האלה הוא הבטחון, והוא, שישליך יָהבו על ה' לגמרי. באשר ידע כי ודאי אי אפשר שיחסר לאדם מה שנקצב לו, וכמו שאמרו זכרונם לברכה במאמריהם (ביצה טז.), כל מזונותיו של האדם קצובים לו מראש השנה ועד יום הכפורים. וכן אמרו (יומא לח:), אין אדם נוגע במוכן לחברו אפלו כמלא נימא. וכבר היה האדם יכול להיות יושב ובטל והגזרה היתה מתקיימת, אם לא שקדם הקנס לכל בני האדם, ואמר (בראשית ג, ט), 'בוצעת אפיק תאכל לחם'. אשר על פן חייב אדם להשתדל איזה השתדלות לצרף פרנסתו, שפן גזר המלך העליון, והרי זה כמס שפורע כל המין האנושי, אשר אין להמלט ממנו. על

מהר"ל נתיבות עולם נתיב הצדק פי"ג

פרנסה מיוחדת, ואפילו שתי שערות אינם מתפרנסים ממקום אחד, כדאיתא בפ"ק דבתרא (ט"ז, א') אמר הקב"ה לאיוב הרבה נימין בראתי וכל אחד בראתי לו גומא בפני עצמה שלא יינקו שתים מגומא אחת שאלמלי יונקות מגומא אחת מחשכות מאור עינו של אדם וכו'. ואם השם ית' נתן לכל שער ושער יניקה בפני עצמה כ"ש וק"ו שהש"י נתן לכל אדם יניקה בפני עצמו, וכדאמרינן במסכת יומא (ל"ח, א') מכאן אמר בן עזאי בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך משלך

יתנו לך אין אדם נוגע במוכן לחבירו ואין מלכות נוגעת בחברתה, פי' ענין זה כי הש"י סידר לכל אחד ואחד את שהוא ראוי לו ואין אדם נוגע במוכן לחבירו אשר סידר הש"י אליו, ואם הוא נוגע במוכן לחברו הרי נחשב זה כמו גזילה, ולפיכך עני המהפך בחררה דבר זה הוא מוכן לחבירו ואם נוטלו אין זה רק מצד שנוטל בכח וזרוע רמה שלו כמו שאמרנו ולכך נקרא רשע אשר יש לו זרוע רמה. ואמר אחריו ואין מלכות

מאור עיניים פרשת מטות

על פי מ"ש "צמקומך יושיבוך ומשלך יתנו לך, כי אין אדם נוגע במוכן לחבירו, כי הנילוות השייכין לשורש נשמתו, אי אפשר להיות להן עלייה כי אם על ידי זה האדם שהן שייכין לשורש נשמתו, שהן צחי' נפשו ממש, וזהו הטעם שצריך כל אחד ליסע זה למקום פלוני וזה למקום פלוני, כי הנהגת הצורה יתצרך שמו שהוא יודע כי חלקי

נילוות השייכים לנפשו הן שם מלוכזשים צמחכל או צחיזה משא ומתן, ומסצצ הצורה צ"ה סיבות צכדי שילך האדם הלו שם, ע"י שנותן לו צלצו חשק ומלציש לו הסיצה צדצר מה, שיצטרך ליסע לשם, ועיקר הכוונה שיאכל שם וישתה או משא ומתן ועל ידי זה יעלה הנילוות הכס, כמצוחר אלליו זה הענין צחריכות צמקום אחר י".